

mi akarunk, az a tények természetében rejlik s nem is tehetjük, hogy ne akarjuk, maga a mi természetünk arra indít, hogy biztosítsuk magunknak itt ezen a földön a legteljesebb fejlődési szabadságot. Akarjuk ezt a Habsburg monarchiában, a magyar királyságban, Erdélyben, mint a magyar királyság részében és az osztrák-magyar monarchiában, még pedig társadalmi rázkódás nélkül, egyezés útján, mások jogainak legkisebb érintése nélkül. Magában érthető, hogy ha így nem lehet, úgy fiaink, avagy unokáink a kétségbeesés által társadalmi rázkódásra fognak löketni; mert mi elegen vagyunk, hogy komoly rázkódásokat idézzünk elő. Ettől akarjuk mi megőrizni nemzetségünket és a hazát, midőn az egyetértés útján való megoldást sürgetjük s bizonynyal elég okuk van a szászoknak is arra, hogy velünk együtt ezt sürgezzék. Sürgették is, de a cigány mondataként sárba fulladtak. Ime, épen a midőn érdekeinkkel összhangzó megoldást vártunk, ők meghusították. Mi is készek vagyunk értekezni a magyarokkal, semmit sem óhajtottunk inkább, mint véget vetni a harcoknak; de nem a Sándor József szakállára, hanem biztos alapon, nem azért, hogy új háborúra szervezkedjünk, hanem azért, hogy végre legyen béke a hazában. Azonban a szászok sem egyeztek meg a magyarokkal; bűnök csak az lenne, ha a „Pester Lloyd“-nak alkalmat adnának a még meg nem lött medve bőrére inni.

Igy üdvözlő csak hírét is a „Tribuna“ annak, hogy a szászok a magyarok felé közeledhetnek. A vízbe fuló kétségbeeső rikácsolása ez, a helyett, hogy azt mondaná: „Előre, mi is követni fogunk!“ Hanem akkor aztán ki számára írta azt a tenger hóbotos vezércikket? Saját, de nem a románság, érdekével jobban összefér az ő mostani ágaskodása olvasóinak mulattatására. Hadd mulassa magát, s olvasóit.

A lensoros lap az erdélyi román közművelődési egyesület közgyűléséről vezércikkhez, mely e hó 8-án Gyula-Fejérvárt nyitott meg. Biztatja olvasóit, hogy menjenek el erre a gyűlésre, most midőn a román nyelv az elemi iskola első osztályától az egyetemig üldözve(?) van, azaz, hogy tanulni kell magyarul is. Hogyan is morfondérozott a gajdonosan hazafelé tántorgó atyafi? „Csak az a veres ne lett volna.“ Az ám! Csak az magyar nyelv ne lenne! De mikor ám! Czenkalji.

A brassói iparkiallítás.

A helybeli iparegylet a brassói ipar emelése és megismertetése céljából iparkiallítást rendezett. Helyi kiállítás jellegével bír, minden idegen termék kizárt abból. Az áruház a kiállítás színhelye, mely meglepő a szemlélőre nézve. Az idegen, ki e csarnokba lép, bámulni fog a brassói ipar felett. Maguk a kiállított tárgyak meglepően csinosak. De leginkább, meglepő az iparágak azon óriás halmaza, mely itt képviselve van. A rendező iparegylet büszke lehet a sikerre, — mert e kiállítás oly gyönyörű, oly meglepően szép, hogy azzal bátran léphetünk ország-világ elé: ime, ez a brassói ipar. —

Az ország közönségének érdemes lesz e kiállítást megtekinteni. Érdemes lesz idefáradni s személyes meggyőződést szerezni arról, mit képes termelni Brassó városa. E kiállítás ékesen szóló bizonyíték arra nézve, hogy nem szorultunk a külföldre.

Magáról a kiállításról lesz még alkalmunk írni, ma csak a megnyitás lefolyásáról akarunk tudósítani.

De mielőtt ezt tennők, kedves kötelességet véltünk teljesíteni, ha elismerésünket fejezzük ki a kiállítás megpendítője s létesítője, Dück József bányárosnak, a ki ezzel valóban nagy érdemet szerzett magának. Ez irányu működése valóban elismerést érdemel. Ugyanakkor teljes elismerésünket kell kifejeznünk a kiállítás művészeti rendezőjének, Nicolny városi mérnöknek, ki a kitűnő ízléssel eszközölt összeállítással tetemesen emelte a kiállítás sikerét.

A megnyitásról a következőkben tudósítunk.

Az iparegylet termeiben meglehetősen nagy számú válogatott közönség gyűlt egybe, — mely között ott volt megyénk szeretett főispánja, Gróf Bethlen András, valamint városunk notabilitásainak nagyobb része. D. e. 9 óra után Dück József egyetemi elnök tartalmas beszéddel nyitván meg a kiállítást, meghívta a jelenvotakat, a kiállítás megtekintésére. A megnyitó beszéd kivonatilag következő volt:

Utalt arra, hogy nem a kiállítási láz, nem a nagy világkiállítások alapeszméje az, mely a mi kiállításunkat életbe hívta hanem a nehéz idők, melyek az ismert események következtében iparunkat sújtották. Tulajdonképen célja e kiállításnak azon utak egyengetése volna, melyek alkalmasak lennének az iparváltást elhárítani; célja volna, a kis embernek, a kis iparnak is alkalmat nyújtani, kiterjeszkedésre és új foglalkozási területek szerzésére. Ezen kiállításához csat-

lakozott egy kulturhistoriai és női munkák kiállítása is. Az első hivatalos volna bemutatni, mit volt képes eszközölni iparunk korábbi időkben, másrészt arra serkenteni, hogy némely elveszett iparág ismét visszanyerhető legyen.

Utóbbi tegyen bizonyosságot arról, hogy a nők nemzetgazdasági tekintetben, mily fontos tényezői az emberi társadalomnak.

Összes polgártársaink meghívtak e kiállításon való részvételre, hogy találkozzanak ezen nemzetközi területen, a hol nem választanak el egymástól semmiféle határok.

Ha sikerült az iparegyletnek e kiállítás által reá mutatni egy területre, melyen a haza összes nemzet-törzsei találkozhatnak; ha sikerült ezen iparegyletnek megmutatni e kiállítás által, mily szép és magasztos az egységes egyetértő együttműködés, akkor meg is fogjuk találni az erőket, hogy e hazához mindenkor hűek maradjunk és polgári erényeinket annak javára és előnyére üzhessük.

Az iparegylet azon nézetben van, hogy feladata, mellőzni azon akadályokat, melyek az iparfejlődésének útjában állanak; az ipart elősegítő intézményeket életbehívni és általában az ipar fejlődésének útjait egyengetni.

Többet nem kérhet és nem szabad kérnie az egyeseknek az iparegylettől. Az egyesület céljai oda hatnak, hogy önjerejéből minden külső segély nélkül tegyen meg mindent, a mit az ipar emelésre csak megtehet.

A beszéd igen jó benyomást tett a közönségre, mely azt lelkesen megjelenezte. Végül szónok felhívta a közönséget a kiállítás megtekintésére. Innen tehát elmentünk a kiállítási épületbe, élünkön gróf Bethlen András főispánnal, a ki délig időzött a kiállításon, mely valóban meglepő szépségű.

Magáról a kiállításról lesz még alkalmunk bővebben írni; egyelőre csak ajánlhatjuk a hazai közönségnek, hogy érdemes ezt a kiállítást megtekinteni.

A közlekedési miniszter már is engedélyezett II. III. osztályú vasuti kedvezmény jegyeket 50%-kal.

A segély.

A határszéli és speczialiter a brassói iparosok számára mind nagyobb mértékben kezdenek a jobb napok feltűnni. Ez egyszer ismét a posztosok s szabók számára jött valami. A pénzügyminiszter 511 személynél szóló ruházatra s szabómunkára eszközölt megrendelést. A posztosok szükséglet 7490.90 méter, a mely egyszersmind itt dolgoztatnék fel. — Ha e posztót átlag 3 ft 50 kr-ával vesszük, akkor ez a megrendelés mintegy harmincezer frtot képvisel. Ehhez a munkához körülbelül 9000 frt áru hozzávaló kell, minek legnagyobb része a sepsi-szentgyörgyi szövőgyárnak jut. A szabómunka természetesen szintén nagy összeget képvisel, mert ezen 511 egyénnek kell készíteni egyenként: köppenyt, atillát, zubbonyt, nadragot s mellényt. A pénzügyminiszter különben tovább is hajlandó menni, — mint alább látjuk. Ez esetben a brassói s szebeni posztosokon már is segítve volna. Hogy miként, arról szóljon azon átirat, melyet a pénzügyminiszter a kereskedelmi miniszterhez 1198. sz. a. intézett s mely következő:

Nagyméltóságú gróf Széchenyi Pál földmívelés-, ipar- s kereskedelemügyi magy. kir. miniszter urnak Budapest.

Nagyméltóságú miniszter ur!

F. évi jun. hó 2-án 835. eln. sz. a. kelt nagybecsű átiratára van szerencsém nagyméltóságodat értesíteni, hogy egyidejűleg valamennyi pénzügyi hatóságot az általuk évenként beszerezni szokott fel- s egész gyártmányoknak, azok beszerzési forrása és árának kimutatására utasítottam és e kimutatások beérkezése után intézkedni fogok, hogy azon iparcikkek, melyek eddig nem hazai forrásból szerezettek s melyek hasonló áron s minőségben erdélyi határszéli iparosainknál is megszerezhetők, az illető iparkamarák közvetítésével ezeknél rendeltessenek meg. Együttal van szerencsém nagyméltóságodat értesíteni, hogy hajlandó volnék a pénzügyi szolgálat különféle ágazataiban alkalmazott, számra nézve az ötszázat meghaladó hivataloszlágak, valamint a 4000-et meghaladó pénzügy-örégi személyzetnél is a ruházati átalányokat beszüntetni s e helyett a ruházatot magál kiadni, illetve a ruházati cikkekét vagy legalább azok nagyobb részét erdélyi iparosoknál beszerezni, — feltéve itt is, hogy a magyar készítmény ára s minősége tekintetében megfelel a várakozásnak — felkérem nagyméltóságodat, hogy az érdekelt ipar s kereskedelmi kamarát ezen elhatározásomról értesíteni s az annak gyakorlati kivitele iránti ajánlat megtételére felhívni sziveskedjék.

Budapest, 1886. jul. 23. a pénzügy. helyett:

Dr. Köffinger, s. k.

Hogy ezen hatalmas lendület s a segély annyi neme, kinek köszönhető, — kell-e mondani? Neve — s ez nem phrázis — aranybetűkkel lesz városunk történelmében feljegyzve: Gróf Bethlen András főispán. — Az ügyre visszatérünk.

Jogtalanságok láncolata.

II.

Lukhart Oszkár egyik vásárolt telken kitűnő forrás van, melyből egy vezeték a városba vezet. Mint jogos tulajdonosa telkeinek, bekerített azokat sövény-nyel s természetesen azt is, melyen a forrás van. A felízgatott bolonyai szomszédságok birtokháborítási pert indítottak L. ellen, mert a kerítés miatt nem járhattak a forráshoz. Minthogy pedig sem a forrás tulajdonjogát, sem annak használati jogát ki nem mutathatták, mindhárom fórumnál elvesztették a pert.

Erre maga a város lépett fel panaszosképen, állítván, hogy a forrás a város tulajdonát képező telken van s így L. azt jogtalanul anektálta. Jó idő múlva megjelenik Lukhartnál A. . . tanácsjegyző, mint bírósági kiküldött, értesítvén őt, hogy a tanács, mint elsőfoku bíróság helyet adott a városi képviselő panaszának s a kérdéses teleknek zár alá leendő vételét rendelte el, zárgondnökká Sch. bányarost nevezve ki.

L. még fel sem ocsudhatott bámulatából, még tárgyalta a dolgot a bírósági kiküldöttel, midőn balta-csapások hallatszanak. Odakünn a zárgondnok egy sereg munkással már lerontatja a sövény kerítést.

Ezen vad erőszakért L. bűnügyi jelentést tett. Másrészt fellebbezett a zár elrendelése ellen. A zár feloldatott, mert L. kimutatta kétségbevonhatatlan tulajdonjogát. A város fellebbezett a feloldás ellen, de minden fórumnál elutasított. Lukhart Oszkár üldözte a sors is. A zár feloldatott ugyan, de telekkönyvi törlesztés elmulasztották hivatalból eszközölni. Erre támaszkodva, a város csellel akart élni s tulajdonjogi panaszt adott be. A helyi elsőfoku bíróság helyet adott a város panaszának, elismerte a város tulajdonjogát. Ezen s a zár feloldását elrendelő ugyanazon bíróságtól eredő ítélet között a legelősebb ellentét forog fenn.

Amaz kétségbevonhatatlannak mondotta ki Lukhart tulajdonjogát, emez egy hivatalos formai hibáért a tulajdonjogot a városnak ítélte oda. Lukhart azonban fellebbezett. A két felsőbbfoku bíróság el is vetette az I. foku bíróság ítéletét, megerősítve Lukhart tulajdonjogát a telek felett, s a várost kártérítésre ítélte. L. ennek következtében békés ajánlatot tett a képviselőnek. Ez 1875-ben végre az akkori orátor Gött János, elnöke alatt egy bizottságot küldött ki a békés egyezés keresztyénvitelére. Azóta ismét tizenegy év telt el, de a bizottság még nem kezdte meg működését s a kérdés még mindig függőben van.

A mi ezután történt, az határos a lehetetlenséggel. A zár feloldásakor, — mint említők — a telekkönyvi hivatal elmulasztotta a hivatalból törlesztés keresztyén vinni. S habár a legfelsőbb bíróság végérvényesen modotta ki Lukhart tulajdonjogát a kérdéses telek felett, a város ennek ignorálásával a maga nevére iratta át az egész birtokot.

Ehhez csakugyan egy adag perfidia kellett. Daczára legfelsőbb ítéletnek, másnak birtokát maga nevére iratni, határos azon fogalommal, melyet a bűntető törvénykönyv csalásnak nevez.

A telekkönyvi hivatal megidézésére L. megjelent s bemutatva a jogérvényes legfelsőbb bírósági ítéletet, kérte a város átirási kérelmének elutasítását. A tárgyaláson a város képviselője nem jelenvén meg, ítélet nem hozott. Mintegy év múlva újból kitűzetett a tárgyalás. L. nem jelent meg. A telekkönyvi hivatal megengedte a városnak a telek átiratását a maga nevére. (Furcsa eljárás!) L. fellebbezvén, a kir. tábla — nagyon természetesen — feloldotta az ítéletet, a zár telekkönyvi törlesztés rendelve el. Ezzel a város által indított s a városra nézve szerencsétlenül végződött pereknek vége szakadt. De nem a Lukhart elleni vexálásoknak!

Mozgalmak Hétfaluban.

— A négyfalusi első temetkezési egyesület. — (Vége.)

Ugyan ezen gyűlésen tisztújítás is tartatik, melyen a volt tisztviselők általános lelkesedéssel közfelkiállítás útján egyhangulag újra választottak.

Ez után egy hosszú szünet bekövetkezése tünik ki a jegyzőkönyvből, mert a közelebbi gyűlés 1885. évi február 15-én tartatott meg. Oka ezen szünetelésnek az egyesület elnökének hosszas és súlyos betegsége.

Midőn ezt elnök a gyűlés megnyitásakor lelkes

szavaival az egyletnek tudomására hozta s az utóbbi évekről szóló számadásoknak együttesen leendő beterjesztésére a beleegyezést kérte, a gyűlés készséggel egyezett meg ebben s a számvizsgáló bizottságot kinevezvén, ezt munkálatának a jövő gyűlésen leendő beterjesztésére utasította.

Ez után Petrik János egyl. igazg. tagnak 1884. márcz. 30 án történt halálát jelenti be elnök, mit a gyűlés fájdalommal vesz tudomásul s mint az egylet megalakításának első harczaiban hiven küzdő régi gárda felejtethetetlen tagjának, emlékét jegyzőkönyvben meleg szavakban megörökíteni határozta.

Intézkedett továbbá a gyűlés a halálozás és elárvázás által meghézagódott választmány kiegészítéséről, a küldöncz fizetésének javításáról, az egyletbe való belépés ellenőrzéséről s az alapvagyon gyümölcsöző és biztos kezeléséről.

Ezek valának a négyfalusi első temetkezési egylet keletkezésének s fejlődésének főbb történeti vonásai a multban.

Mielőtt ezen egylet mostani állapotát leírnám, szölok itt még egy pár szót annak szervezetéről, czélja már eléggé ismeretes lévén.

Az egyletnek alapító és rendes tagjai vannak. Alapítótag az, ki 8 frtot letéteményez az egylet pénztárába. Tagok száma 15 s a betétek az alapító tagok tulajdonát képezik, melyekre kamat nem adatik.

Ezen 120 frt. czélja fedezetül szolgálni a segélyezéseknél azon esetre, ha az alább említendő tag-sági befizetésekben nem folya be a szükséges összeg kellő időben. Rendes tag lehet minden 15 és 60 év közötti lévő férfi vagy nő, ki belépésekor egyszer mindenkora 1 frt 50 krt. befizet s kötelezi magát minden egyleti tag halála alkalmával az egylet pénztárába 20 krt befizetni. Az alapító tagok egyszersmind rendes tagok is és előnyük az, hogy az egylet 5 tiszviselője s 10 választmányi tagja számukból te-lik ki. —

Mig a tagok száma a 200-et eléri, a tag halála esetén utódainak 20 frt segély fizetetik, 200 és 400 közötti tagszámnál 25 frt, 400 és 600 közötti tagszámnál 40 frt, 600 és 800 közötti tagszámnál 60 frt, 800 és 1000 közötti tagszám mellett 80 frt, 1000-en felüli tagszám mellett 100 frt. temetési költség fejében, mely adósságit csak az egylet követelése esetén foglalható le.

Belépéskor minden tag egy az alapszabályokat s a befizetések nyugtázására szolgáló űrlapokat tartalmazó könyvecskét kap, mely adósságit le nem foglalható s zálogba nem tehető. Valamely tag halálakor egy felelős küldöncz járja el az összes tagokat s az átvett 20 krtokat e könyvecskén nyugtázza. Ezen befizetéseket egy tag csak 12 évig teljesíti s még is jogosult marad.

Ezen egylet hozzáférhetősége világos. Három év óta vagyok nőmmel együtt tagja s ezen idő alatt csak annyi halálozás történt az egyletben, hogy kettőnek 20 kros befizetése 7 frt 20 kron áll s ezzel szemben a tul-élő félnek 40 frt segélyre van igénye. Egyebkről más alkalommal.

Ósánczi.

Titkári jelentés.

(Felolvastott a »Brassói kereskedelmi és iparegylet« 1886. aug. hó 1-én a városi tanácsház termében tartott első rendes közgyűlésén.)

(Folytatás.)

Hogy mennyiben igyekszik egyletünk az egyesek érdekeit is képviselni és védeni, arra nézve szolgáljon igazolásul többek között azon eset is, hogy kereskedelmi miniszter ur ő exciája megfelelő közhirrététel czéljából értesítvén egyletünket, hogy a bessarabiai gypaju Orsován át behozható, egyletünk a magas leíratot még aznap közhirrétette mindhárom helyi lapban, azonkívül pedig — szintén még aznap — érdekelte 32 iparost erről, tekintet nélkül arra, vajjon tagjai-e az illetők egyletünknek vagy nem, a leírat hí fordításának csatolásával külön-külön átirattal értesített. Két tekintélyes helybeli kereskedő, illetve iparos ennek következtében már is fordult hozzánk a behozatali engedély kieszközölése végett, mit egyletünk nekik távirati uton azonnal ki is eszközölt, úgy hogy ennek folytán az egyik most 100 ezer kilo mosatlan gypajut, a másik pedig 50.000 kilo mosatlan gypajut, és 1000 darab nyersbőrt hoz be Bessarabiából. — A mint az egylet bármint szállításokról értesül, azt azonnal közli az érdekelt iparosokkal s ipartársulatokkal.

E hó 29-ére a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az erdélyi iparczikékből kiállítást szándékozik rendezni Kolozsvárt, tekintettel arra, hogy ez idő Kolozsvár városa különféle ünnepélyességek színhelye lesz. Hogy ezen kiállításon városunk is hozzá méltóan legyen képviselve, tek. Binder Lajos m. kir. iparügyi felügyelő ur utján minket kért fel ezen ügynek városunkra vonatkozó ágát magára vállalni. — Választ-

mányunk, bár tudatában van annak, hogy ily kiállítás rendezése mily nagy rehezésszel és óriási munkával jár, készséggel magára vállalta ezt is, remélvén, hogy iparosaink szíves jóakarata mellett sikerül neki ezen kiállításon Brassó város iparát méltóan bemutatni. Választmányunk ez után is nagy előnyt vár iparosaink számára abból, hogy az ezen időben messze vidékről Kolozsvárt összeseregülő közönség szín- ről színre látja ipartermékeinket.

Hogy azonban teljesen tiszta képet nyujtsunk tekintetes közgyűlésnek egyletünk tevékenysége felől, talán egész lesz utalnom arra, hogy — míg f. évi június 8-án, midőn szerencsés valék a tek. választmány megtisztelő bizalmából ez egylet titkári állására meghivatni, a menyiben tek. Harmath Lajos titkár ur ez állásáról lemondott, — az ügydarabok száma 46 volt, június 31-én az iktató 229 számot mutat fel, t. i. június 8-ától mai napig 183 ügydarab dolgoztatott fel a titkárság által. Alig van nap, melyen 8—10 darab nem érkeznék, részben minták, részben felvilágosítások, czégajánlások, részben pedig megrendelések tárgyában. Főtörékvésünk a gyors és pontos kezelés. Hátrálékunk egyik napról a másikra csak akkor van, ha az illető ügy hosszabb utánjárást követel, vagy megfelelő minták nem állnának rendelkezésre, mely utóbbi tekintetben e helyen is különös elismerésemet kell kifejezni iparosainknak, kik — látva az egylet tevékenységét, készséggel adják a mintákat, kivévén e nagyobb értéket képviselőket, melyeket készpénzen kell beszerezni. Minden hozzánk érkező megrendelés postafordultával fogatosítottatik s a megrendelők eddig teljesen meg voltak elégedve.

Ügyforgalmunk nöttön-nő s ez idő szerint már oly nagy, hogy egyletünk el nem zárkozhatik azon jogos követelés és szükség elől, hogy külön irodát tartson állandó hivatalos órákkal, hogy teremtsen egy gyülekező helyet, hol iparosaink és kereskedőink kizárólag saját érdekeik képviselése és fejlesztése czéljából gyülekezhessenek.

Tekintetes Közgyűlés! Az elmondottak után még csak egyletünk belső életéről, a tisztikar és választmányban előfordult ideiglenes változásokról, a gyűlések és határozatok számáról kellene szólnunk.

Jelentésünk azonban egyrészt már amugy is igen terjedelmes, míg másrészt egyletünk nem a sok beszédben, hanem a tettben szereti nyilvánítani hivatottságát: a mennyiben ezekről még más helyt is szó leend, méltóztassék ezen különben sem lényeges részletek elmondása alól felmenteni.

És most mélyen tisztelt közgyűlés, elérkeztem jelentésem végéhez.

Hogy mit akar és fog egyletünk jövőben tenni, arra itt részletes programot nem adhatok. Annait azonban mondhatok, hogy meg fogja tenni mindazt, a mi iparunknak és kereskedelmünknek csak előnyére és hasznára válhatik; igyekezni fog hathatósan közremunkálni abban, hogy iparunknak piacz szereztessék és ez által iparosaink és kereskedőink jóléte biztosítsák. Ezt meg fogja tenni minden erejéből s minden rendelkezésére álló eszközzel.

(Vége következik.)

Fürdői levél.

Zajzon, 1886. aug. 2-án.

Ugy látszik, hogy az 1886-ik év méltó utódja akar lenni az e században oly szomorú szerepet játszott 6-os éveknek. Vámháboru az egyik oldalon, a kolera közeleg a másik oldalon; s még ki tudja mi következik!

És ezen nyomasztó hatás, mint természetes következmény, ez idei fürdői életünkre is kihatott, a mennyiben Romániából igen kevés vendég kereste fel ezt; különben maga a természet is szövetkezni látszott az oláh kormány nem valami jóakaratu magatartásával, a mennyiben a folytonos esőzés a közönség nagy részét otthon maradásra készítette. Elégé jellemzi különben a helyzetet azon körülmény, hogy bár a lakások ára 50%, de sőt 70% is alászállott: mégis a főteren több ház, számös szoba üresen áll.

Különben ezen regényes fekvésű és annyi természeti szépséggel bíró fürdő, mint a mennyivel Zajzon bir, hanyatlásának egyedüli oka maga a város, mert nem csak hogy annak szépítése és a kényelemszerzés érdekében nem tesz semmit, de még a legszükségesebbek jókarban tartásáról sem gondoskodik. Az alsó sétány széleit, hol gyönyörű virág-ágyásoknak volna helyük; több éven át összegyűlt gaz, elkorhadt levelek diszítik és kigöngyölések nem valami kellemes illattal árasztják a levegőt. De ki győzné előszámítani azon számtalan kívánni valót, melyet Zajzon fürdője fennhagy.

Mindamellett azonban, hogy fürdünk ez évben oly csekély számú közönséggel bir, kellemesen érint azon példabeszéd igazságának valóslása, hogy: „Nem

esen olyan rossz, a melyben valami jó ne lenne,“ mert mig Romániából mint látszik, legtöbbsnyire csak oly egyének keresték fel fürdönket, kiket arra rombolt egészségük kényszerített, s így nem valami daliás alakok: addig a nők osztálya oly válogatott, kellemős szépségekkel van képviselve, melyre fürdünk közönsége méltán büszke lehet.

Azt mondják, hogy „a családás lehet kellemes is“; furcsa biz az, hogy ezen két ellentétes fogalom egymás mellett ily szépen megférjen. De megfér; a min leginkább örvendhet ez idén fürdő-közönségünk, a mennyiben annak igazsága, derék fürdő-biztosunkon valósult. Mikor ugyanis Riemer fürdő-biztos ur körünkbe jött, általános volt a vélemény, hogy idei fürdő életünk sem fog több kellemes szórakozást adni az előző éveknél; azonban azon előékeny szíveség és finom modor, melylyel fürdő-biztosunk, nemzetiség különbség nélkül, a fürdői közönség iránt viseltetik, az általános tiszteletet és szeretetet biztosították számára; ennek tulajdonítható az is, hogy az általa, az esős idők alatt, kezdeményezett „Herrnabend“-okban, nem csak kizárólag százszok vesznek részt, hanem magyarok, oláhok is a legszebb egyetértésben és igazán kellemesen töltik el „egy felliter,“ mellett az es-téket, hol fürdőbiztosunknak ifju lelkével párosult vigkedélye, biztosította számára az „örökös elnökséget.“ Nagy hibát követnék el azonban, ha az elismerés ke-reteből fürdő-orvosunkat kihagynám; hanem ha a méltányosak akarunk lenni, nem szabad elhallgatni azt sem, hogy a mit a két előbbi tervez, annak végbe-vitelénél a patikárus ur igen jelentékeny szeppel bir s egy általában a „triumviratus“ megérdemli az elis-merést.

Hanem ezen kedvező körülmények között sem maradt el egy öreg hiba t. i. a csárdás iránti ellen-szenv, mely tegnap ujabban is nyilvánulást nyert, még pedig a következőleg:

Több vasárnap telt el már, melyek mindegyiké-nek estéjén a „fedett sétányban“ táncz volt, a táncz-rendjében azonban vagy kihagyták a csárdást, vagy ha járták is, nem akadt nő, ki azt tánczolni akarta, volna, s így tegnapig csak egyetlen egyszer gyönyör-ködhattunk ezen nemzeti tánczunkban, melyet egy tar-talékos honvédhadnagy lejtett. Most vasárnap azon-ban több magyar vendég is felkereste fürdönket s este részt vett ezen mulatságban; a zenészek, mint a táncz-estély adók, ezen körülménynél fogva a „négyes“ vé-gével egy „frisset“ játszottak, melyet a „Táncz-rend“ szerint egy „csárdás“ követett. A csárdás és az azt megelőző töredékfriss azonban arra birt egy nem is tánczoló urat, hogy a fürdő-biztos interpellálja ezen „unordnung“ miatt.

Megemlíteni kívánom még, hogy mult hó 31-én több orvosból álló tanácskozmány tartatott, az itteni viz jódtartalmanak megállapítása végett; melynek ered-ménye, mint hallom, az lett: hogy ki lett mondva, mi-szerint az itteni »Ferencz-forrás« csakugyan bir jódtartalommal. A részletesebb vegyelemzés azonban csak később fog megtartatni.

Örökös vendég.

Irodalom s művészet.

Ausztriai és magyarországi képviselőválasztó ke-rületek térképét állította össze gr. Kreith Béla egy igen tiszta, pontos térképen, melyen a magyar 1884—1887 és az osztrák 1885—1891 évi országgyűlési összes pártok és választókerületek ki vannak tüntetve. A térkép használható munka, s az egész birodalom párt-területei felett könnyű áttekintést nyujt. A térkép bevételeiből Kreith gr. 100 forintot küldött az orsz. magyar iskola egyletnek, oly czélból, hogy az összeget az említett egyesület egy Bécsben már régen égetően szükségessé vált első magyar iskola alapítására for-dítsa. Figyelembe és pártolásra ajánljuk a munkát, melyre nézve csak azon egy megjegyzésünk van, hogy többek között Brassó megye 4 százsz képviselője nem mérs. ellenzékiek, hanem határozott nemzetiségiek. Ők csak tagjai a pártklubnak, de bevallott politikai hitők szerint nemzetiségiek.

Marche Guerrière. Ez a czime azon csinos zon-gorára irt szerzeménynek, melyet Hoós János (Déván) adott ki legujabban. A szép tehetségre valló kompositura a szerb királynak van ajánlva, ki azt el is fogadta. A mű ára 1 frt; megrendelhető szerzőnél Déván.

A közönség köréből. *)

Egy gyakorolt (cipész) tűzőnő
azonnal felvétetik.

Hol? — megmondja e lap kiadóhivatala.

*) Az ezen rovat alatt megemlített közleményekért felelőséget nem vállal a szerk.

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezések. Néhaj Szabó Lajos nagy-szebeni kir. ügyész halálával megüresedett ügyészi állomásra király ő felsége dr. Jeszenszky Sándor pestvidéki kir. alügyészt nevezte ki. Amedgyesi kir. járásbíróshoz pedig dr. Vith Gerő dévai aljegyző neveztetett ki.

A kiállítás vasárnap d. e. megnyílt. Azóta csak úgy tódul a közönség az áruházba. Mint biztos — közvetlen forrásból értesülünk — a kiállítás megtekintésére városunkba jönnek budapesti s kolozsvári vendégek, még pedig nagyobb számban.

Brassómege közigazgatási bizottsága f. hó 9-én tartotta gróf Bethlen András főispán ur elnöke alatt rendes havi ülését, melynek azonban semmi különös érdekes tárgya nem volt.

Irodalmi estély volt tegnap este 8 órakor a helybeli német kaszinóban. Értekezők voltak: Schmidt János s Gross Gyula tanár. Előbbi Treischke német író mutatta be igen sikerülten — mint történetest, utóbbi Hunfalvy Pál művét ismertette »A románokról.« Mindkét előadás igen érdekes volt, de különösen Gross tanáré határozottan vonzó volt. Tárgyát nagy szakismerettel adta elő, mely a jelen voltak között nagy tetszést aratott.

Vásárlások történtek már a helyi kiállításon. Lexen Ede derék asztalosunk már eladta minden kiállított paraszttutorát. Egy garnitúrát vett ezen tulipános butorokból gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága, egyet Kärtsch városi főmérnök s mások. Goldschmied

Lajos aranyművesnél is történtek vásárlások szép apróságokra. Hasonlóképp Donath kerekese is eladta már szép kis kocsiját.

A csizmadiáknak megengedte a miniszter az önségelyt. Azon kérvény alapján, melyet az alispán oly melegen pártolt s a kereskedelmi és iparegylet még külön ajánlott, a kereskedelmi miniszter meghatalmazta gróf Bethlen András főispán urat, ez ügyben teljhatalmulag eljárni. Tompa Sándor főjegyző ur, kire az ügy bízott, minden tekintetben kielégítő módon oldotta meg a kérdést. Eszerint 96 tag kap 30—30 forint kölcsönt három évre; még egy tartalékalap szervezetett 240 frtból netalán felmerülhető hason czélokra. A kölcsön természetesen kezesek s kamatok nélküli. A csizmadiák között általános a megelégedés.

Gyűlés. A brassói kereskedelmi és iparegylet f. hó 11-én szerdán d. u. 4 órakor a Nr. 1. szállodában ülést tart. Felhivataknak azon iparosok, kik a kolozsvári iparkiállításra részt venni akarnak, hogy ezen ülésre megjelenni sziveskedjenek.

Kedvezmény az összes állami vasutakon. A brassói helyi kiállítás megtekintésére a közlekedési miniszter 50%-os kedvezményjegyeket engedélyezett a II. s III. osztályra; térít jegyek 10 napi érvényességgel bírnak. A jegyek kiadatnak szeptember 5-ig, s a gyorsvonat kizárásával, minden vonatra érvényesek.

A király ez eddigi dispoziciók szerint augusztus 29-től szeptember 4-ig a budai királyi várpalotában fog lakni és a szeptember hó 1., 2. és 3. folyamán Budapest és Székesfehérvár közt megtartandó

zárhadgyakorlatokra Budapestről naponta kirándul a gyakorló tőrre, mely alkalommal ő felsége Bicske állomásáig a magyar államvasutak vonalát fogja használni.

A kolera. Fiumében az utolsó 24 óra alatt 4 kolera betegedési és 5 halálet fordult elő. Egész Isztriában pedig tizenkilenc ember betegedett és négyen haltak meg kolerában.

Ingatlanok bírói árverése. — Brassóban a telekkönyvi hatóság irattári helyiségében 1886. évi augusztus hó 17-én d. e. 9 órakor Grecu Nicolae és neje ingatlanai 401 frt. kikiáltási ár mellett fognak elárvereztetni; az árverést bírósági kiküldött Manger József kir. közjegyző fogantatosítja. — Hosszúfalusi község házában 1886. évi augusztus 21-én d. e. 9 órakor Stán J. Eutsika ingatlanai 172 frt. kikiáltási ár mellett fognak eladatni; az árverést bírósági kiküldött, illetve a hosszúfalusi kir. járásbíró fogantatosítja.

Brassai piaci árfolyam

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1886. augusztus hó 10-én.

Román papírpénz à 20 frankos	8.70 vétel	8.72 eladás
ezüstpénz à 20	8.66	8.70
Napoleon d'or (aranypéz)	9.98	9.99
Török lira	11.26	11.28
Arany	5.86	5.88
Orosz papírrubel	122.—	122.25

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Sztérenyi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 5285. — 1886.

Hirdetmény.

Az itteni folyó évi július 31-én 5111.1886. szám alatt kelt hirdetmény kapcsán félreértések kiküldése végett köz tudomásra hozatik, miszerint azon kutyák is, melyek kötőn vezettetnek, a szájkosárral el kell hogy legyenek látva, minthogy ellenben a gyepmester által elfogattnak és elpusztíttatnak.

Brassó, 1886. augusztus 7-én.

(355) 1-3

A városkapitányság.

Szám 8695.1886.

Hirdetmény.

Stinghe Demeter és Stinghe A. született Gemulea Paraschiva helybeli lakosok az ugynevezett »Staffen«-ben lévő Orgidanu Ch. Christea ur tulajdonát képező 99. házszám alatti biétohou apró marhabelek tisztítására egy béltisztító telepet szándékoznak felállítani.

Mi is azon hozzáadással tétetik közzé, miszerint az 1881. évi XVII. t. cz. 25. §-a értelmében keresztülviendő ebbeli tárgyalás f. é. ypusztus hó 23-án d. e. 10 órakor fog a helyszínen megtartatni, és hogy mindazok, kik a szóban forgó vállalatot valamely okból kifogásolni akarnák, megjegyzéseiket szóban vagy írásban az említett napon és órában terjeszszék a a működő bizottság elé.

Az alólirt városi tanács iparosztályánál felfektetett leírás és tájrajz a hivatalos órákban 9—12 óráig betekinthetők.

Brassó, 1886. augusztus hó 5-én.

(352) 1—1

A városi tanács.

Szám 171.1886. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbíróshoz 4556.1886. szám a. kelt végrehajtást és kiküldetést tartalmazó végzése folytán ügyvéd dr. Vajna Gábor által képviselt Blegu Juon javára Ghica I. Anna ellen 85 frt. tőke s járuléka erejéig elrendelt folytatódagos végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 384 frt 35 kr-ra becsült ingóságok, u. m.: házi butorok, konyha-eszközök, ágy- és ruhaneműek, — nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 5907/1886. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Brassó belváros 561. sz. a. leendő eszközzésére 1886-ik évi augusztus hó 17-ik napjának délután 3 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsőbbségi igényük pedig felhívataknak mi-

szert jogait az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesítsek.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Brassóban, 1886. évi aug. hó 6-án.

(359) 1—1

Borsos Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Szám 1553.1886. telekkvi.

Újabb kivonatos árverési hirdetmény.

Az Erzsébetvárosi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint dr. Iszekutz Viktor erzsébetvárosi ügyvéd s érdekelt fél kérelmére, Balázs Jánosné (Alsó) szül. Pálfi Kata nagykendi lakos, mint a nagykendi 11. számú telekjegyzőkönyvben A+ 1. 4. 5. 7.—10 12. 14—20. 22—30. 37. 38. 40. 41. 45—48. rendszám alatt foglalt ingatlanok az 1883. évi január 8. és 9-ik napján megtartott bírói árveréseni vevője ellen 658 frt 25 kr. és jár. iránti végrehajtási ügyében az Erzsébetvárosi kir. járásbíróshoz területekén lévő Nagy-Kend községben fekvő a Nagy-kendi 11. sz. tjkönyvben A+ 1. 4. 5. 7—10. 12. 14—20. 22—30. 37. 38. 40. 41. 45—48. rsz. alatt foglalt összesen 517 frt 50 kr-ra becsült ingatlanokra az egyenként kitett becsérték mint kikiáltási árban az egyenkénti és egészbeni árverést elrendelte, s hogy ezen ingatlan az 1886. évi augusztus hó 30-ik napján délelőtt 8 órakor Nagy-Kend községben a falusi bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Erzsébetváros, 1886. július 12.

A kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.
(343) 1—1 Nagy Lajos, elnök.

ÜZLETVÁLTOZTATÁS.

Sabadeanu J.

czipő- és kalapraktárát

áthelyezte

a felső-ujteza 485. sz. alá, özv. Sotir-féle házba.

Nevezett üzletét teljesen ujonan, minden polgári és katonai lábbelikkel, dus választékban felszerelte s csak bátorodik a n. é. közönséget figyelmeztetni, hogy nagyon csekély haszon mellett, különösen leszállított áron a legolcsóbban árusít készpénz fizetés mellett, kérve tisztelettel a n. érd. közönség szives jóindulatú pártfogását.

Szám 1018. — 1886. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kir. bír. végrehajtó ezenel közhírré teszi: miszerint ez erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1884. évi 3729. polg. sz. végrehajtást elrendelő és a hosszúaszoí kir. járásbíróshoz 1884. évi 908. polg. sz. kiküldő végzése folytán megyesi Grauensfeld Hermann végrehajtó részére B. szentmiklósi Farkas Gidali végrehajtást szenvedő ellen 150 frt. o. é. tőke s járuléka iránt biztosításképen bíróság foglalt és 424 frt 30 kr. becsült ingóságokra a hosszúaszoí kir. járásbíróshoz 1884. évi 967. polg. számú végzésével 150 frt. tőke, ennek 1884. év július hó 2-ik napjától járó 6% kamatai, 19 frt. 50 kr. óvási, 1/3% váltódíj s eddig összesen 58 frt. 21 kr-ban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtást elrendeltetett.

Ennek folytán az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ügyvéd Mauks Gyula végrehajtó képviselő írásbeli jelentkezésére a 1018. polg. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtó, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek

volna, tekintettel az idézett t.-cz. 103. §-ára, az árverésnek B.-szentmiklóson végrehajtást szenvedő kereskedésében leendő megtartására határnapul 1886. évi augusztus hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság foglalt tárgyak: 115 drb. különböző bolti czikk. 1700 irka író papír, 1 petroleumkanna; 134 drb. butor és bolti czikk. 2 üzleti állvány, 1 üzleti asztal (Ladenpudel) és 1 deczimál mérték, legtöbbet ígérőnek, az idézett t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adatni.

Egyszersmind felhívataknak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételarából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törv.-czik. 111. és 112. §§ ai értelmében az árverés kezdetéig alólirt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Hosszúaszoí, 1886. auguszt 1.

(356) 1—1.

Trucza Demeter,
kir. albiró.

(340) 2—3

Eladó birtok.

A Leményi Jánosné urasszony tulajdonát képező, a Katalin-utczában 62. szám alatt fekvő

házas telek gyönyörű kerttel

tehermentesen szabad kézből eladó. — Értekezhetni ügyvéd Harmath Lajos irodájában, nagy-utca 546. sz. a.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

(149b)

Kovácsnai és Keresztesy

NŐI DIVAT- és KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

Brassó, főtér

ajánlják a legnagyobb választékkal és legdivatosabb női ruhaszövetekkel ujonan ellátott raktárukat, u. m. lyoni selyem, faillek, merwelieuzok, bársonyok, gyapju, beige, crepp, loden és cachmírok minden divatos színben és feketében. Női és férfi öltöny-kelmék (posztók), mosó creton satin és toilek a legszebb mintákban. Benedikt Schroll-féle chiffon, shirting és vásznak minden szélességben. Női és gyermek szalmakalapok és hozzátartozó díszek, u. m. csipke, virág, toll és szalagok; eső- és napernyők, írha, selyem, czernakésztyük minden ruha színben; továbbá legújabb mintájú csipke- és juttefüggönyök terítők, sofa, futó- és falszőnyegek igen előnyös árak mellett.

Megrendeléseket elfogadnak menyasszonyi és séta-háziruhák, eső- és porköpeny, felsők, mantillok készítésére pontos kiszolgálat és jutányos árak mellett.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.